

[Rasmus Hansen.]

fang der kan forhandles om i et Udvalg — for den forøgede Belastning, som Ejendommene paaføres ved en saadan fri Fremlejeret.

I det hele taget er det jo et Særkende for vort Forslag, at det i alle Henseender er præget af at være fremsat med Hensyntagen til alle Sider. Det er jo ikke alene for den frie Fremlejeret og den Belastning, som Ejendommene derved paaføres — det anerkender vi —, at vi har været villige til at yde en Erstatning. Nej, vi har ogsaa i det Forslag, vi har forelagt, klart givet Udtryk for, at vi er villige til at skabe Mulighed for, at der kan ydes Ejerne Erstatning i de Tilfælde, hvor der foretages Beslaglæggelse af Lejligheder paa 4 Rum og derover, naar disse Lejligheder af Myndighederne udlejes til en eller flere Lejere.

Men den højtærede Indenrigsminister har jo fuldstændig Ret i den Betragtning, at den Udvej, som vi her giver Anvisning paa i vort Forslag om Ændringer af Boliganvsningsloven, vil ikke skabe ideelle Boligtillstande her i Landet. Det er rigtigt, at den Udvej, som vi har givet Anvisning paa, vil skabe en Række Vanskeligheder — det har jeg jo givet Udtryk for i den Tale, hvori jeg begrundede vort Forslag —, men vi ser ikke nogen Vej uden om at tage alle disse Vanskeligheder for at faa hjulpet alle de mange Mennesker med Børn, som i Øjeblikket er uden Lejlighed, og som bor rundt omkring hos Venner og Bekendte og hos Familier, der slet ikke har Betingelser for at have dem boende i længere Tid.

Maa jeg saa i denne Forbindelse sige, at har man i andre Lande, bl. a. i Norge og i Finland, paa Grund af de ekstraordinære Tilstande, som Krigen har skabt, for at hjælpe Mennesker, der er ramt af Bolignøden, kunnet acceptere Indgreb, som er langt mere vidtgaende end dem, vi har stillet Forslag om, ja, saa synes jeg ærligt talt, at det maa kunne bortvejre de Betæneligheder, som den højtærede Indenrigsminister har anført. Ganske vist er det jo saaledes, at vi, hvad de bolig-mæssige Forhold angaar, har været saa lykkelige at komme væsentligt bedre gennem den nu afsluttede Krig end en Række andre Lande, men det kan dog virkelig ikke give os Ret til at lægge Hænderne i Skødet over for de Tusinder, som af den ene eller den anden Grund er blevet ramt af Bolignødens Virkninger. Jeg haaber derfor, at det under Forhandlingerne i et Udvalg maa lykkes at formaa Ministeren til at imødekomme de rimelige Ønsker, som vort Forslag er Udtryk for.

Hvis der gives Lejerne tri Fremlejeret, vil det antagelig i nogen Grad være muligt at hjælpe Familier, som søger en Bolig, samt unge Mennesker, der søger et møbleret Værelse, men det er ikke nok at skaffe dem Tag over Hovedet, der er jo ogsaa et Problem med Hensyn til de Priser, der maa betales for Enkeltværelser. Medens det gennem Huslejelovgivning og Statens og Kommunernes Støtte til Nybyggeriet er lykkedes at holde Lejen for Lejligheder nede i Nærheden af Førkrigniveauet, har Lejen for Enkeltværelser været stigende under hele Krigen og i øvrigt ogsaa i den Tid, der er gaaet, siden Krigen sluttede. Denne Stigning har navnlig ramt de unge, fordi de jo fortrinsvis udgør den Del af Befolkningen, som bebor fremlejede Enkeltværelser. I Begyndelsen af 1944 fastsatte Prisdirektoratet Prisstop for Pensionater, og fra 1943 kom Lejevilkårene for Enkeltværelser ind under Huslejelovgivningen, men ingen af disse Foranstaltninger har været i Stand til at fremkalde en Tilstand, som kan siges at være tilfredsstillende. Der er ikke sket en Nedgang i Lejeniveauet for Enkeltværelser, skønt det i 1943 var særdeles højt, der har tværtimod været en Tendens til Fortsættelse af Prisstigningen paa dette Omraade.

Det er mit Indtryk, at mange Overtrædelser af de gældende Regler slet og ret sker, fordi de paagældende Mennesker savner Kendskab til disse Regler, og i nogen Grad kunde Overtrædelser maaske hindres, hvis Indenrigsministeriet, eventuelt i Samarbejde med Kommunalbestyrelserne, tog Initiativet til et Oplysningsarbejde gennem Pressen og paa anden Maade, men andre Foranstaltninger vil utvivlsomt ogsaa være nødvendige, saafremt det skal lykkes at faa Lejen for Enkeltværelser samt Godtgørelse for Lys, Varme, Rengøring, Vask af Senge-linned o. s. v. bragt ned paa et passende Niveau. Jeg tror, det er sandsynligt, at Myndighederne bedre, end det er Tilfældet, vilde blive i Stand til at kontrollere Overholdelsen af de gældende Bestemmelser, saafremt der blev gennemført en almindelig Anmeldelsespligt for alle Lejemaal vedrørende Enkeltværelser. Jeg ved, at der heroverfor kan og vil blive anført — og for Resten med Vægt, i hvert Fald for de store Byers Vedkommende — den Indvending, at det vil kræve et uforholdsmæssigt stort og dyrt Administrationsapparat. Men jeg har været stillet over for et Forslag om en anden Fremgangsmaade, som det utvivlsomt vil være lettere at anvende. I Øjeblikket kan et Fremlejenævn kun gribe ind i lovlige Lejemaal, saafremt Lejeren frem-